

ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

С. І. Бессонова, к. е. н., професор, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро, bessonovasvitlana71@gmail.com, orcid.org/0000-0003-4938-3375,

А. С. Комаров, аспірант, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», м. Дніпро gimnasium777@gmail.com

Методологія дослідження. При написанні статті було використано сукупність загальнонаукових методів дослідження, а саме: історичний – при дослідженні еволюції наукових поглядів на управління інвестиційними ресурсами промислового підприємства; діалектичний, теоретичного узагальнення – дали змогу виявити закономірності та особливості впливу інвестиційних ресурсів на розвиток вітчизняних промислових підприємств; групування, систематизація, системне узагальнення, системний підхід – для комплексного вивчення об’єкта управління інвестиційними ресурсами; абстрактно-логічний, системного аналізу – при здійсненні аналізу методів та інструментів, стратегій управління інвестиціями промислового підприємства, а також при дослідженні світового досвіду управління розвитком промислового підприємства в умовах євроінтеграції; фінансово-економічний аналіз – дав змогу здійснити оцінювання поточного стану отриманих інвестицій та оцінити їх рівень ефективності; прогнозування – прогнозовані подальші шляхи використання інвестиційних ресурсів на модернізацію провідних галузей промисловості.

Результати. Негативні наслідки російсько-української війни вплинули на всі рівні та сектори соціально-економічної системи держави. Виявлена та розглянута інвестиційна перевага для нашої країни на шляху до євроінтеграції. Доведено, що у разі отримання членства у ЄС промислові підприємства мають можливості залучати для свого розвитку більше іноземних інвестицій у вигляді грантів або довготермінових кредитів за привабливими відсотками, що безумовно сприятиме технічному переозброєнню, розвитку інноваційних технологій, розширенню та реконструкції виробництва. Вихід на ринки ЄС дає змогу долучитись до більш широких та привабливіших бонусів співпраці з ЄС. У процесі дослідження залучених прямих іноземних інвестицій визначено нерівномірний характер надходжень. Для залучення іноземного капіталу потрібні: сильна економіка, структурно-інноваційна політика та децентралізація прямих іноземних інвестицій.

Новизна. Аналіз обсягів прямих інвестицій з боку ЄС дозволив запропонувати ряд заходів, які впливатимуть на збільшення інвестиційних ресурсів направлених на діяльність промислового сектору. Проаналізовано приклади успішного залучення європейських грантів у підприємства промислової галузі та запропоновані пріоритетні напрямки їх використання задля збільшення зацікавленості кінцевим продуктом на ринку ЄС.

Практична значущість. Запропоновано шляхи покращення інвестиційної привабливості підприємств промисловості по залученню коштів в умовах євроінтеграції. Дослідження обсягів інвестицій дає можливість використати отримані ресурси на створення високо-технологічної продукції, отримання додаткових фінансових ресурсів, розширення виробництва, модернізацію виробничих потужностей. Визначено передові європейські фонди для залучення коштів у промислові підприємства та методика отримання грантів.

Ключові слова: інвестиції, промислові підприємства, інвестиційні ресурси, євроінтеграція, програми інвестування.

Постановка проблеми. Україна багато років прагне до розвиненого європейського майбутнього. Євроінтеграція – зважений, ключовий і фундаментальний вибір нашої держави та суспільства, за який заплачено велику ціну.

Для України європейська інтеграція – це чудова можливість модернізувати та вдосконалити свою промисловість, подолати технічну відсталість, оздоровити технологічний процес, значно покращити конкурентоспроможність вітчизняної промисловості та вийти на міжнародні ринки, перш за все на ринок ЄС.

У інтеграції є багато переваг: створення у майбутньому цивілізованих європейських механізмів політичної стабільності, верховенства права, демократії та насамперед безпеки. Членство у ЄС дає широкі можливості залучати для розвитку промисловості більше іноземних інвестицій у вигляді грантів або довготермінових кредитів за привабливими відсотками. Вихід на ринки ЄС дає змогу долучитись до більш широких та привабливіших бонусів співпраці з ЄС.

Подальший процес євроінтеграції ставитиме багато викликів до економічної системи України, але він є фундаментом її подальшого зростання вітчизняної економіки та важливим елементом соціально-економічних реформ.

Промислові підприємства є цеглинкою у фундаменті стійкості національної економіки та головним показником зрушень, тому є необхідність проаналізувати вплив прямих інвестицій на фінансово-господарську діяльність промислових підприємств та стабільності їхнього функціонування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями євроінтеграції України, доступом до європейських ринків та зростанням економічних можливостей нашої держави, діяльністю підприємств промисловості у цих реаліях, проблемам, протиріччям та майбутнім потенційним зрушенням присвячено праці вітчизняних вчених, Л. Коваленко, підкреслює що серйозна загроза економічній стабільності є технологічна відсталість підприємств промислових галузей, низький рівень конкурентоспроможності продукції, та необхідність залучення інвестицій з ЄС для покращення становища [5, с.8], А. В. Роговий,

відзначає фінансову безпеку держави рівнем фінансової безпеки суб'єктів господарювання, а досягти цієї мети в обмежених фінансових умовах, можна лише завдяки інвестиціям або іноземним грантам [10, с.124], Сіренко К. Ю. вважає в своїй роботі Євроінтеграцію головним і незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України, а подальша розбудова та поглиблення взаємовідносин між Україною та ЄС здійснюється на принципах політичної асоціації та економічної інтеграції [11, с.66], Передерій О. С. та Григоренко Є. І. [9, с.63] підкреслюють необхідність змін на вищому рівні інвестиційного законодавства для покращення економічного середовища та незворотності євроінтеграційного курсу для розвитку країни, а серед зарубіжних вчених-економістів існує наступне бачення, С. Брігхем підкреслює інвестиції як провідний інструмент для розвитку промисловості та стабільності держави в часових змінах [3, с.16], Л. Гітман та М. Джонка, з Хеннігер Е, підкреслюють, що прямі інвестиції та гранти є найбажанішою формою залучення інвестицій для розвитку економічної стабільності держави [4, с.25].

Також у працях вітчизняних та зарубіжних науковців досліджується питання ефективності залученості іноземних інвестицій до діяльності вітчизняних підприємств.

Незважаючи на те, що вплив інвестицій на розвиток промислових підприємств неодноразово ставав об'єктом наукових досліджень, у цьому напрямі все ще існує ряд невирішених питань, а саме визначення ролі та впливу прямих іноземних інвестицій на фінансово-господарську діяльність промислового підприємства в умовах євроінтеграції.

Формулювання мети статті. Актуальним завданням для підприємств вітчизняного бізнесу залишається створення умов для залучення інвестиційних ресурсів в умовах європейської інтеграції. Саме необхідність у розв'язанні проблемних питань із залучення прямих іноземних інвестицій зумовила вибір теми дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Європейський вибір нашої держави є неодмінно важливим кроком для розвитку майбутніх поколінь. Дане рішення дуже дорого обійшлося нашій країні, але незважа-

ючи на ті виклики і ті складнощі, що зустрілись на шляху, це неодмінно правильний вибір, що обов'язково дасть дивіденди у майбутньому, адже правильний шлях не завжди легкий [2, с.15].

Євроінтеграція дає можливість відкрити нашій державі нові перспективи співробітництва. Координація у економічній, соціальній, технологічній галузях з більш розвиненими країнами надає можливість швидкого економічного зростання, доступ до інноваційних продуктів більш розвинених країн. Адже сьогодні наша промисловість характеризується низькотехнологічним виробництвом і більш орієтована на експорт, а наявність великих незавантажених виробництв, відносно невисока вартість сировини і зважена вартість кваліфікованої робочої сили є ключовим важелем подальшого економічного зростання нашої країни.

Отже, склавши сировинний потенціал нашої країни, науково-технічний потенціал і інноваційні технологічні здобутки країн партнерів, доступ до європейського інвестування та кредитування, ми отримуємо високоефективне паливо для рушійних змін у економіці нашої держави. Саме економічна складова і є одним із важливих чинників для промисловості нашої держави, що стає більш доступним у процесі євроінтеграції [7, с.5].

Основні фінансові інструменти європейського союзу наступні:

- Програма LIFE (стосується клімату та природоохоронної сфери),
- Співробітництво європейських державних адміністрацій Європейського інвестиційного банку,
- Європейський інвестиційний фонд,
- Європейський фонд регіонального розвитку,
- Європейський банк реконструкції та розвитку,
- Європейський інвестиційний банк,
- Паризький клуб кредиторів,
- Міжнародний банк реконструкції та розвитку,
- інші.

Співробітництво вітчизняних суб'єктів господарювання із європейськими бізнесом сприяє технічному переозброєнню, розвитку інноваційних технологій, розширенню та ре-

конструкції виробництва. Це співробітництво можливе не тільки у сфері торгівлі, а й у транспортній сфері, у сфері енергетики, ІТ-технологій, охорони навколишнього середовища, у науковій сфері. Акумулявання інвестиційних ресурсів дозволить вирішувати не тільки соціально-економічні проблеми вітчизняних регіонів, а й сприятиме нарощуванню товарообігу, збільшенню обсягів виробництва, створенню конкуренції та нових робочих місць.

Отже, приймаючи до уваги цю кількість авторитетних фінансових інститутів, всесвітньо визнаних кредиторів, існує можливість підприємствам промисловості залучати інвестиції та гранти задля модернізації та збільшення своєї конкурентної здатності в цих непростих умовах.

Дослідження динаміки прямих іноземних інвестицій в економіку України за період 2015–2021 рр. представлено на рис.1.

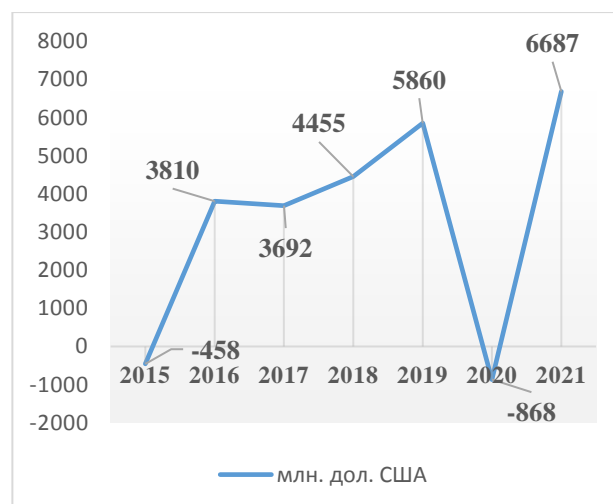

Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку України за період 2014–2021 рр., млн. дол. США (розроблено автором на основі [16])

Аналіз динаміки прямих іноземних інвестицій в економіку України за період 2014–2021 рр., довів наступне: немає стабільності, експорт інвестицій часом більше, ніж вкладення в економіку України, таким чином спостерігається відтік інвестиційних ресурсів, їх обсяг коливається, є нестабільним та залежить від багатьох причин.

У табл. 1 представлений порівняльний аналіз показників інвестицій по відношенню до ВВП європейських країн географічно сусідніх з Україною.

Таблиця 1

Показники інвестицій у період
2015–2020 рр., % ВВП

Країна	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Україна	15.9	21.7	20.7	18.6	12.6	6.59
Польща	20.6	19.7	19.9	20.8	19.7	17.3
Словаччина	24.3	23.0	22.9	23.2	23.6	16.9

Джерело: [13].

Основні причини, через які інвестори не вкладають кошти в українські підприємства, це: олігархізація економіки; високі показники корупції; недовіра до судової та фінансової систем; монополізація ринків; складність для розуміння податкового законодавства та його постійна зміна; військові дії на території країни; міграція населення з країни.

Саме залучення прямих іноземних інвестицій є бажаною формою вкладень капіталу для країн, що розвиваються, бо саме завдяки такій формі вдається створювати та виконувати масштабні проекти, тому що, крім фінансових інструментів, наша країна отримує нові технології, нові знання, у тому числі нові форми управління [6, с.45].

Один із способів отримання інвестицій на розвиток промисловості – інвестиції від країн-партнерів, для України найбільш надійними та перевіреними є країни-учасники ЄС.

Динаміка прямих інвестицій в економіку України з країн ЄС за період 2014–2021 рр. представлена на рис.2.

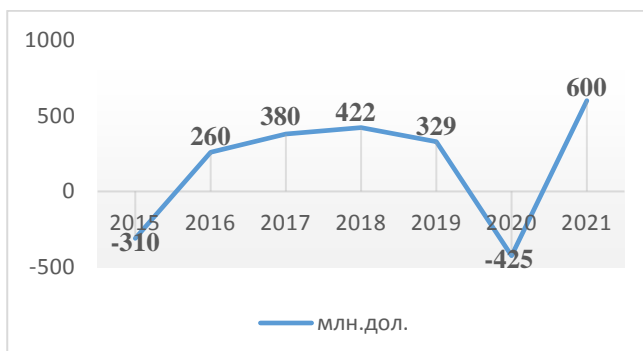

Рис. 2. Динаміка прямих інвестицій в економіку України з країн ЄС за період 2014–2021 рр., млн. дол. США (розроблено автором на основі [13])

Аналіз динаміки прямих інвестицій в економіку України з країн ЄС за останні 8 років відобразив, що обрана стратегія розвитку

країни до 2024 року була недосконалою. Тому Урядом у березні 2021 року була затверджена національна економічна стратегія на період до 2030 року, яка передбачає залучення іноземних інвестицій, ефективне використання ринку землі, продовження проведення концесії, активізація недержавного пенсійного страхування, зниження рівня безробіття. Ці заходи вплинули на зростання прямих інвестицій в економіку України з країн ЄС до 600 млн. дол. США.

Загальний аудит економіки України, що був проведений у 2020 році, є відправною точкою для розробки Національної економічної стратегії України 2030. Нереалізований потенціал нашої країни складає 1 трлн доларів США. Аналітики зазначають, що першочерговим завданням влади є реалізувати цей потенціал.

Головні вектори економічного розвитку, визначені в тісній співпраці представників Уряду та профільних асоціацій, експертів, бізнесу та народних депутатів, стали наступним кроком у розробці стратегічного документа та основою ґрунтового плану для покращення добробуту кожного українця [15].

Важливість інвестицій з боку країн-учасниць Європейського Союзу обумовлена не тільки фінансовою та технологічною стороною. Вона має і важливі репутаційні плюси, щоб інші інвестори, побачивши, що такі авторитетні країни учасники ЄС, міжнародні фінансові організації, не бояться довіряти кошти нашій країні, інвестують та отримують бажаний результат. Адже саме країни члени ЄС перші підтримали наше прагнення до інтеграції, чим саме відкрили шлях для інших міжнародних інвестицій [14].

З 2014 року наша країна провела низку необхідних державних реформ, що серед іншого стосуються також і галузі промисловості, оскільки для доступу на ринок ЄС впровадження їх вкрай важливо, бо саме ця галузь є рушійним локомотивом для зростання економіки та фінансової стабільності в нашій країні в довгостроковій перспективі.[1, с.12].

Щорічно держава інвестує чималі кошти в розвиток промисловості, отримуючи зовнішнє інвестування з міжнародних фондів та зацікавлених країн, а державний механізм розподіляє їх в відповідності до затребуваних галузей.

Промисловість є однією із надважливих галузей, за даними статистики саме тут задіяно 33% відсотки трудового населення, саме тому державою інвестуються чималі гроші задля реалізації поставлених задач. Проаналізуємо витрачені кошти та їхню динаміку у 2015–2022 роках. У 2015 році зростання інвестицій відбулось на 1,73%, у 2016 відносно попереднього на 29,65%, у 2017 на 25,64%, у 2018 на 31,67%, у 2019 відбулось зростання на 29%, в подальшому 2020 році відбувся значний спад на 33% (пов'язаний із всесвітньою корона вірусною кризою), але в наступному, після того як економіка почала оговтуватись, зростання сягнуло 24,69%.

Темпи змін інвестицій в українську промисловість за період з 2015 по 2021 роки та їхня динаміка представлені на рис 3, який ілюструє, що загалом у період за років відсоток інвестиції зріс у 14,3 рази що незмінно підкреслює покращення інвестиційного клімату в середині країни та збільшення допомоги інвестиційних партнерів з ЄС.

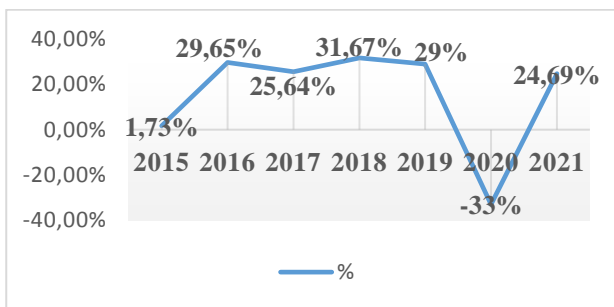

Рис. 3. Динаміка темпів змін інвестицій в промисловість до попереднього року, за період 2015–2021 рр., %
(розроблено автором на основі [13])

Отримані збільшені інвестиції промисловість витрачає на екологічні реформи, модернізацію устаткування, ремонт капітальних споруд, соціальне забезпечення, запровадження досягнень науково-технічного процесу, підвищення конкурентоспроможності підприємства, зменшення зовнішніх запозичень, вихід на нові ринки. Отже, отримуючи кошти від європейських країн інвесторів, наша промисловість отримує можливість зростати та досягати конкурентоспроможності на світових ринках збуту.

Проаналізувавши та порівнявши показники, бачимо, що, незважаючи на хвилястий

графік коштів ЄС до економіки України, інвестиції, націлені на галузі промисловості, невпинно зростають, виняток лише у 2020 році через коронавірусну кризу, що видно у відсотковому значенні. Таке зростання означає зацікавленість в розвитку, але це велика відповідальність і виникає необхідність змін та реформ на шляху до євроінтеграції.

Подальшим напрямком дослідження буде аналіз, до яких структурних інвестиційних фондів отримує доступ наша промисловість, та за допомогою яких нам вдасться вирівняти промисловий потенціал наших регіонів. Найбільш популярні та заможні серед них є: Горизонт 2020 (термін 7 років, бюджет 80 млрд євро), Erasmus+ (14,7 млрд євро), LIFE (3,4 млрд євро), COSME (2,3 млрд євро), Pericles 2020 (1,5 млрд євро), Креативна Європа (1,46 млрд євро),

Щоб отримати грант, підприємству перш за все необхідно розробити інноваційний продукт, що вирішить певне питання на своєму виробництві за рахунок надходжень, прописати бюджет та техніко-економічний супровід проекту. В залежності від того, інвестиційна направленість проекту чи соціальна, детальніше чи більш довільно описується фінансовий супровід.

Після отримання гранту підписується угода про чіткі строки виконаних робіт та графіки виплати, якщо робота ведеться на кредитні кошти. Тобто, підприємству дається не лише інструмент для зростання, але й ведеться контроль за використанням коштів. За нецільового використання коштів, відхилення від цілей проекту, розкрадання, саботування зобов'язань підприємство має повернути отримані кошти і в подальшому не зможе приймати участь у грантах або навіть будуть притягнуті до відповідальності.

Наразі підприємства з України зарекомендували себе з кращої сторони та постійно користуються грантовою підтримкою. Нещодавно підприємства з різних галузей промисловості скористались актуальною грантовою програмою від ЄС «Соціальні підприємства для надзвичайних ситуацій». В рамках цього проекту можна отримати кошти в розмірі від 100 до 300 тис. грн. на підтримку та розбудову, чим успішно скористались наступні компанії [12].

Фіналістами, що отримали грант в рамках цього проекту стали: швейна майстерня «Шалена голка» (с. Деревня, Львівська обл.); підприємство «Добрий хліб від добрих людей» (Київ); пекарня «МАМА1» (Дніпро); підприємства Woodluck (Львів); ПрАТ «Запоріжвогнетрив» (Запоріжжя); ПрАТ «Черкаський шовковий комбінат» (Черкаси); ПАТ «Львівський хладокомбінат» (м. Львів); ПАТ «Харківська бісквітна фабрика» (Харків); АТ «Лекхім-Харків» (Харків).

Дані підприємства промисловості завдяки підтримці ЄС, що зарекомендував себе як надійний партнер, що надає необхідну підтримку нашій країні під час війни, можуть модернізувати своє виробництво, продовжуватимуть працювати, створювати нові товари та послуги, масштабуватись та створювати нові робочі місця, сплачувати податки, підтримувати економіку, зацікавлювати ринок збуту та адаптуватись до вимог часу.

Завдяки отриманим інвестиціям, підприємства зможуть покращити свій комерційний потенціал. Інвестиційна допомога надається підприємствам без впливу на виробництво [15].

В іще одній програмі інвестування від ЄС, ЄБРР, Greencubator «Кліматичні інвестиційні ваучери», п'ять підприємств промисловості нашої країни отримали гранти в розмірі 100 тис. євро на реалізацію своїх екологічних реформ.

- «Delfast» – сертифікація електровелосипедів, патентування, технічні та функціональні вдосконалення;

- «Integro-SD» – автоматизація виробництва органічних добрив з курячого посліду за власною технологією, сертифікація;

- «Інтегральні комплексні системи» – бездротова система двосторонньої передачі даних і керування енергоспоживанням з підвищеною дальністю дії та мінімальними енерговитратами;

- «ІОТ ТРЕЙД» – розробка програмного забезпечення для «розумного» хаба, що керує мережею сенсорів і терморегуляторів в житловій та комерційній нерухомості;

- «Оболонь Оіл» – підготовка до серійного виробництва мобільних установок для переробки полімерних відходів в альтернативні види пального.

Отримані гранти допоможуть компаніям втілити бажані реформи у сфері екології, покращити якість продукції та дати підприємствам необхідні переваги для Європейського ринку. Але підприємство може приймати участь не лише в одній грантовій програмі від ЄС. В разі успішного виконання попереднього гранту, с певним часом підприємство може знову подавати свою конкурсну пропозицію.

Інвестиційне партнерство із ЄС, надзвичайно важливий інструмент у залученні коштів для зростання економіки та модернізації підприємств промисловості. Особливо у сучасний час, коли країна перебуває у стані війни, допомога надійних компаньйонів за для підтримки та розвитку промислових підприємств є найактуальнішою.

Висновки. Європейський союз є одним із найбільших та стратегічних інвесторів нашої держави. Європейський вибір нашої держави – це обґрунтована необхідність та ключова ціль. Інвестиційна політика ЄС збалансована, послідовна, гармонічно розроблена. Найбільше очікування України від інвестиційної співпраці Україна-ЄС – це створення сприятливого бізнес середовища в країні.

В статті розглянуто інвестиції в Україну від країн ЄС, та їхня націленість у промисловість нашої країни, шляхи використання, в яких перевага віддається модернізації та осучасненню виробництва.

Проаналізована форма інвестицій у якості грантів розглянуті підприємства промисловості, які отримали міжнародні гранти та шляхи використання отриманих грантів.

Шлях до євроінтеграції відповідальний та провідний для нашої держави. Впровадження нових реформ задля гармонічної євроінтеграції є необхідним процесом, адже інвестиції в нашу державу – важлива складова у отриманні дивідендів від процесу інтеграції.

Інвестиції від ЄС – мотиваційна складова для нашої економіки, але потребує детального дослідження щодо впливу джерел інвестування на розвиток промислових підприємств, визначенні їх ролі та вплив на економічний стан, конкурентоспроможність, стабільність, впровадження інноваційних технологій. Доцільно покращувати інвестиційну привабливість України за рахунок

втручання держави, як гаранта захисту і безпеки капіталовкладень. Це можливо шляхом внесення змін до нормативно-законодавчих актів, які матимуть вплив на рішення інвестора, стосовно інвестування промислових підприємств. Подальше реформування економічної системи є необхідністю для ефективної вітчизняної інвестиційної політики. Отримання податкових пільг для інвесторів, сприятимуть оптимізації ведення бізнесу, дозволять залучити додаткові вливання на підприємства, що позитивно визначиться на обсягах випуску екологічної та високотехнологічної продукції, відкриє можливості для покращення умов праці та збільшить кількість робочих місць. Залучення інвестицій на регіональному рівні дозволить розвинути транспортну, інженерну інфраструктуру, сприяє зростанню податкових надходжень до бюджету.

Література

1. Антоненко Г., Захаров А. Чи потрібна Україні промислова політика? Аналітична записка. Київ: Центр економічної стратегії, 2015. 19 с.
2. Бухней Я. Країни Євросоюзу та Україна: Навчальний посібник-довідник Тернопіль: Астон, 2008. 208 с.
3. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ. Київ: Молодь. 1997. 1000 с.
4. Гитман Л. Дж., Джонк М. Д., Хеннігер Э., Крюгер Томас Р. Основи інвестування: Пер. з англ. Київ: Молодь. 1997.
5. Дупай Р. М. Оцінка ролі іноземних інвестицій в процесі структурної модернізації економіки України. *Вісник Донецького національного університету. Серія: Економіка і право*. 2013. Вип. 1. С. 46-49.
6. Коваленко Л. О. Стратегія і тактика удосконалення політики сталого розвитку України в контексті євроінтеграційних процесів: колективна монографія під заг. ред. к. е. н., професора Л. О. Коваленко у 2-х томах. Ніжин: ТПК «Орхідея». 2015. 340 с.
7. Круглашов А., Озимюк І., Астапенко Т., Руссу В. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття: довідник. Ч. 1. Чернівці: КУЦ 2010. 212 с.
8. Тесля С. Прямі іноземні інвестиції як економічна категорія, їх суть та класифікація. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. № 19(3). С. 131-139.
9. Передерій О. С., Григоренко Є. І. Еволюція нормативних основ європейської інтеграції України на сучасному етапі державотворення. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО»*. 2020. № 29. С. 60-66.
10. Роговий А. В. Теоретичні засади визначення сутності поняття «фінансова безпека». *Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління*. 2010. № 3(7). С. 121-125.

11. Сіренко К. Ю. Євроінтеграційна політика України: Позитивні та негативні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* 2018. № 22. Частина 3. С. 65-68.

12. П'ять компаній отримали гранти у фінальній хвилі програми «Кліматичні Інноваційні Ваучери» URL: <https://greencubator.info/civ-v-winners/>

13. Держ.ком.стат. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/ibd/iki_pr/iki_pr_u/arh_kipr_u.html

14. Сусіди ЄС: Південь–Схід. План зовнішніх інвестицій ЄС URL: https://www.euneigours.eu/sites/default/files/publications/2018-03/FACTSHEET_EIP_UA.pdf

15. Тринадцять українських компаній отримують грантову підтримку від ЄС URL: <https://eu4business.org.ua/news/thirteen-ukrainian-companies-to-receive-eu-social-enterprise-support/>

16. Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/industrial/>

17. Національна економічна стратегія 2030. URL: <https://nes2030.org.ua/>

References

1. Antonenko, H., & Zakharov, A. (2015). *Chy potribna Ukraini promyslova polityka? Analitychna zapyska*. Kyiv: Tsentr ekonomichnoi stratehii/
2. Bukhnei, Ya. (2008). *Krainy Yevrosoiuzu ta Ukraina*. Ternopil: Aston.
3. Brihkhem, Ye. (1997). *Osnovy finansovoho menedzhmentu*. (Trans.). Kyiv: Molodist.
4. Hytman, L.Dzh., Dzhonk, M.D., Khenniger, E., & Kryuger, Tomas. R. (1997). *Osnovy investirovaniya*. (Trans.). Kyiv: Molodist.
5. Dupay, R.M. (2013). *Otsinka roli inozemnykh investytsiy v protsesi strukturnoyi modernizatsiyi ekonomiky Ukrainy*. *Visnyk Donetskoho natsionalnoho universytetu*. Ser.: Ekonomika i pravo, Issue 1, 46-49.
6. Kovalenko, L.O. (2015). *Stratehiia i taktyka udoskonalennia polityky staloho rozvytku Ukrainy v konteksti yevrointehratsiynykh protsesiv*. L.O. Kovalenko (Ed.). (Vols 1-2). Nizhyn: TPK «Orkhidea».
7. Kruhlyashov, A., Ozymok, I., Astapenko, T., & Russu, V. (2010). *Yevropeyska intehratsiia na pochatku novoho tysiacholittia*. Chernivtsi, KUTS.
8. Teslia, S. (2009). *Priami inozemni investytsii yak ekonomichna katehoriia, yikh sut ta klasyfikatsiia*. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. 19(3), 131-139.
9. Perederyi, O.S., Hryhorenko, Ye.I. (2020). *Evolutsiia normatyvnykh osnov yevropeiskoi intehratsii Ukrainy na suchasnomu etapi derzhavotvorennia*. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina, Serii «PRAVO»*, 29, 60-66. <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2020-29-07>
10. Rohovyi, A.V. (2010). *Teoretychni zasady vyznachennia sutnosti poniattia «finansova bezpeka»*. *Naukovyi visnyk Chernihivskoho derzhavnogo instytutu ekonomiky i upravlinnia*, 3(7), . 121-125.
11. Sirenko, K.Yu. (2018). *Yevrointehratsiyna polityka Ukrainy: Pozytyvni ta nehatyvni aspekty*

Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu, Ch. 3, 22(3), 65-68.

12. Piat kompaniy otrymaly hranty u finalnyi khvyli prohramy «Klimatychni Innovatsiyni Vauchery» Retrieved from <https://greencubator.info/civ-v-winners/>

13. Derzh.kom.stat. Retrieved from https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/ibd/iki_pr/iki_pr_u/arh_kipr_u.html

14. Susidy YeS: Pivden-Skhid. Plan zovnishnikh investytsiy YeS. Retrieved from https://www.euneigours.eu/sites/default/files/publications/2018-03/FACTSHEET_EIP_UA.pdf

15. Trynadtsiat Ukrainykh kompaniy otrymaiut hrantovu pidtrymku vid YeS. Retrieved from <https://eu4business.org.ua/news/thirteen-ukrainian-companies-to-receive-eu-social-enterprise-support/> (Accessed 8 September 2022)

16. Ministerstvo finansiv Ukrainy. Retrieved from <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/industrial/> (Accessed 8 September 2022)

17. Nationalna Economichna Stratehiia 2030. Retrieved from <https://nes2030.org.ua/>

IMPACT OF INVESTMENTS ON THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN UKRAINE IN THE CONDITIONS OF EUROINTEGRATION

S. I. Bessonova, Ph. D (Econ.), Professor, A. S. Komarov, Post-graduate student, Pryazovsky State Technical University, Dnipro

Methods. In the course of study, a range of general scientific research methods was used, namely: historical – in the study of the evolution of scientific views on the management of investment resources of an industrial enterprise; dialectical, theoretical generalization – made it possible to identify patterns and features of the influence of investment resources on the development of domestic industrial enterprises; grouping, systematization, system generalization, system approach for a comprehensive study of the object of investment resource management; abstract-logical; systems analysis – in the analysis of methods and tools, investment management strategies for an industrial enterprise, as well as in the study of world experience in managing the development of an industrial enterprise in the context of European integration; financial and economic analysis – allowed to assess the current state of the received investments and assess their level of efficiency; forecasting - further ways of using investment resources for the modernization of leading industries are forecasted.

Results. The negative consequences of the Russian-Ukrainian war affected all levels and sectors of the socio-economic system of the state. The investment advantage for our country on the path of European integration has been identified and considered. It has been proven that in case of obtaining EU membership, industrial enterprises have the opportunity to attract more foreign investment for their development in the form of grants or long-term loans at attractive interest rates, which will certainly contribute to technical re-equipment, development of innovative technologies, expansion and reconstruction of production. Entering the EU markets allows you to tap into the wider and more attractive bonuses of cooperation with the EU. In the process of studying attracted foreign direct investment, the uneven nature of receipts was determined. To attract foreign capital, a strong economy, structural innovation policy and decentralization of foreign direct investment are necessary.

Novelty. The analysis of the volume of direct investment by the EU made it possible to propose several measures that will increase the investment resources aimed at the activities of the industrial sector. Examples of successful attraction of European grants to industrial enterprises are analyzed, and priority directions for their use are proposed to increase interest in the final product in the EU market.

Practical value. The ways of improving the investment attractiveness of industrial enterprises to raise funds in the context of European integration are proposed. The study of investment volumes makes it possible to use the resources received to create high-tech products, obtain additional financial resources, expand production, and modernize production facilities. The advanced European funds for attracting funds to industrial enterprises and the methodology for obtaining grants have been identified.

Keywords: investments, industrial enterprises, investment resources, European integration, investment programs.

Надійшла до редакції 05.06.22 р.